

1. Вираження наявності або відсутності особи або предмета в певної особи. Уживання іменників у родовому відмінку (у кого? кого? чого?): а) рід (чоловічий, жіночий, середній); б) число (однина і множина).
2. Указівка на наявність або відсутність особи або предмета в певної особи. Уживання особових займенників у родовому відмінку.
3. Вираження напрямку руху за допомогою іменників у родовому відмінку й дієслів руху: *іти/піти/ прийти, ходити/сходити, їхати/поїхати/приїхати, їздити/з'їздити (куди? звідки?)*.
4. Уживання синонімічних конструкцій на позначення напрямку руху (*куди ходити?*) та місця дії (*де бути?*).
5. Вираження часу за допомогою прийменникових конструкцій з іменниками в родовому відмінку (*коли? до чого? під час чого? після чого?*).
6. Уживання складних речень зі словами *куди, звідки, що* й дієсловами руху.
7. Вираження причини дії (*чому?*). Уживання складних речень зі словами *тому що*.
8. Текст «Дружня допомога».

Повторення вивченого

1. а) Прочитайте діалоги.

- 1) – Лесю, у якій кімнаті мешкає твоя подруга Оксана?
– Оксана мешкає в сусідній кімнаті.
– Де навчається Оксана?
– У нашому університеті.
– Що вона вивчає?
– Оксана вивчає економіку.

- 2) – Кевіне, ти навчаєшся в суботу?
– Ні. У суботу я відпочиваю.

- 3) – Дуань, ти знаєш, у якій кімнаті мешкають Чен і Ван?
– Так, знаю. Вони мешкають у кімнаті № 48.
– На якому поверсі вона розташована?
– На цьому?
– Ні, не на цьому. На четвертому.
– Дякую.

б) Складіть діалоги за попереднім зразком.

2. Прочитайте речення. Поставте питання до виділених слів.

1. На **моєму** столі лежать підручники.
2. У **його** ванні висить чистий рушник.
2. У **її** сумці лежить люстерко.
3. Я зустрів свого старшого брата **в нашому** інтернет-кафе.
4. Ми грали у футбол на **їхньому** стадіоні.
5. На **нашій** вулиці збудували кав'ярню.
6. У **твоєму** зошиті добрі оцінки.
7. У **вашій** аудиторії висить нова дошка.
8. У **вашому** університеті є підготовчий факультет?

3. Напишіть речення, вживаючи слова в дужках у потрібній формі.

1. Ми купуємо свіжий хліб у (наш) магазині.
2. На (наш) вулиці є пам'ятник.
3. На (їхній) заводі працювали іноземні економісти.
4. У (твій) аптеці є такі ліки?
5. У (ваш) столиці є метро?
6. У (ваш) місті є заводи й фабрики?
7. У (її) будинку є телефон?
8. На (його) факультеті навчається моя старша сестра.

4. Дайте відповіді на питання.

1. У чий кімнаті є холодильник? (його)
2. На чьому столі лежить англо-український словник? (її)
3. У чьому зошиті добрі оцінки? (мій)
4. У чий групі навчається цей студент? (наша)

5. У чий машині Ви забули сумку? (їхня) 6. На чиему ліжку лежить подушка? (ваше) 7. У чиему кабінеті працює викладач? (свій) 8. На чиему місці сидить новий студент? (твоє)

5. Дайте відповідь-заперечення за зразком.

– Богдане, скажіть будь ласка, Ви купили комп'ютер у цьому магазині?

– Ні, не в цьому, а в тому.

1. Ваш гуртожиток розташований на цій вулиці? 2. Ви пообідали в цій їдальні? 3. Його старша сестра живе в цьому місті? 4. Вона хоче навчатися в тому університеті? 5. Студентська поліклініка розташована в цьому районі? 6. Він народився в цій країні? 7. Дівчата подивилися фільм у цьому кінопаляці? 8. Маріє, Ви прочитали про київські музеї в цьому журналі?

6. Прочитайте прості речення. Напишіть складні речення із сполучними словами *у (в), на якому, чиему, у (в), на якій, чий, у (в), на яких, чий* за зразком: *Богдан запитав. Діана навчається в шостій групі.* – *Богдан запитав, у якій групі навчається Діана.*

1. Подруга запитала Моніку. Вона мешкає в цьому гуртожитку. 2. Я не знаю. Я забув студентський квиток у п'ятій аудиторії. 3. Він запитав дівчину. Вона народилася в цьому місті. 4. Друзі сказали. У тому банку вони отримують гроші. 5. Ван не сказав. Комп'ютер стоїть у його кімнаті. 6. Подруга не сказала. Вона взяла книжку в цій бібліотеці. 7. Ми знаємо. Студенти відпочивають у нашому інтернет-кафе. 8. Він запитав. Модний одяг можна купити в нашому торговельному центрі.

7. Закінчіть речення за зразком: *Викладач запитав, у якій аудиторії ...* – *Викладач запитав, у якій аудиторії зараз сьома група.*

1. Новий студент не знає, у якому районі ... 2. Чен запитав друзів, у чий кімнаті ... 3. Ви не бачили, у якому кабінеті ... 4. Марія запитала, на якому стадіоні ... 5. Андрій побачив, у якому магазині ... 6. Товариші сказали, у якому кінопаляці ... 7. Богдан запитав Ахмеда, у якій лікарні ... 8. Ви не знаєте, на якому поверсі ...

8. Замість крапок напишіть слова *у (в), на якому, у (в), на якій, у (в), на яких.*

1. У столиці є кінопаляци, ... ми любимо дивитися нові фільми. 2. На першому поверсі є їдальня, ... студенти люблять обідати. 3. На центральній вулиці є великий банк, ... він щомісяця отримує гроші. 4. На вулиці Пушкінська розташований магазин, ... ми купуємо модний одяг. 5. Ліворуч стоїть аптека, ... я купував ліки. 6. У центрі розташований художній музей, ... ми дивилися чудові картини. 7. Поруч є медичний університет, ... навчаються наші товариші. 8. Харків – це промислове місто, ... є різні заводи й фабрики.

Вираження наявності або відсутності особи або предмета в певної особи.

Уживання іменників у родовому відмінку (у кого? кого? чого?)

Прочитайте речення, зверніть увагу на вживання іменників у родовому відмінку й на питання до них.

У Богдана є брат. – *У кого є брат?*

1) *У Чена немає брата.* – *У кого немає брата?*

2) *У Чена немає брата.* – *Кого немає в Чена?*

В Олені є сестра. – *У кого є сестра?*

1) *У Марії немає сестри.* – *У кого немає сестри?*

2) *У Марії немає сестри.* – *Кого немає в Марії?*

В аудиторії № 3 є комп'ютери. – *Де є комп'ютери?*

1) *В аудиторії № 10 немає комп'ютерів.* – *Де немає комп'ютерів?*

2) *В аудиторії № 10 немає комп'ютерів.* – *Чого немає в аудиторії № 10?*

Іменники в родовому відмінку

Однина								
Чоловічий рід			Жіночий рід			Середній рід		
Хто? Що?	Кого? Чого?		Хто? Що?	Кого? Чого?		Хто? Що?	Кого? Чого?	
Н.в.	Р.в.		Н.в.	Р.в.		Н.в.	Р.в.	
Зошит	Зошита	-а	Книжка	Книжки	-и	Питання	Питання	-я
Стілець	Стільця	-я	Аудиторія	Аудиторії	-ії	Люстерко	Люстерка	-а
Брат	Брата	-а	Відповідь	Відповіді	-і	Море	Моря	-я
Музей	Музею	-ю						
<i>Абстрактні</i>	<i>Абстрактні</i>							
<i>поняття:</i>	<i>поняття:</i>							
Час	Часу	-у						
Дош	Дошу	-у						
Біль	Болю	-ю						

Множина					
Хто? Що?	Кого? Чого?		Хто? Що?	Кого? Чого?	
Н.в.	Р.в.		Н.в.	Р.в.	
Зошити	Зошитів	-ів	Аудиторії	Аудиторій	-ій
Стільці	Стільців	-ів	Відповіді	Відповідей	-ей
Брати	Братів	-ів	Питання	Питань	-ь
Музеї	Музеїв	-їв	Люстерка	Люстерок	-
Книжки	Книжок	-	Моря	Морів	-ів

1. Прочитайте й напишіть форми теперішнього й минулого часів дієслова *мати*. Утворіть форми майбутнього часу самостійно.

Мати (1 д.) Я маю, ти маєш, він/вона має, ми маємо, ви маєте, вони мають.

Він мав; вона мала; вони мали.

! Зверніть увагу на слова-антоніми та синонімічні конструкції:

є ≠ немає

У Ахмеда є друзі. = Ахмед має друзів.

мати ≠ не мати

У Ахмеда немає друзів. = Ахмед не має друзів.

! Увага до правопису закінчень іменників чоловічого роду

У родовому відмінку однини іменники чоловічого роду залежно від семантики можуть мати різні закінчення (-А / -Я або -У / -Ю).

Закінчення -А (-Я) мають назви:	Закінчення -У (-Ю) мають назви:
Істоти, предмети: Викладач – викладача, олівець – олівця. ! стола = столу	Абстрактні назви (почуття, стани) і процеси (явища природи, ігри тощо): біль – болю, конфлікт – конфлікту, іспит – іспиту, баскетбол – баскетболу, хокей – хокею, дош – дошу, мороз – морозу.

Закінчення -А (-Я) мають назви:	Закінчення -У (-Ю) мають назви:
Міста: <i>Львів – Льво́ва, Пари́ж – Пари́жа.</i>	Країни, річки: <i>Кита́й – Кита́ю, Єгипет – Єгипту, Непáл – Непáлу;</i> <i>Сві́тязь – Сві́тязю, Ді́н – До́ну.</i> Винятки: <i>Дніпро́ – Дніпра́, Дністе́р – Дністра́ –</i> <i>наголошений кінцевий склад.</i>
Терміни: <i>Мото́р – мото́ра,</i> <i>трику́тник – трику́тника.</i>	Речовинні іменники: <i>кісе́нь – кісню́, бори́ц – бори́цу, ме́д – ме́ду,</i> <i>лі́д – льо́ду.</i>
Міри довжини, ваги, часу, грошових знаків: <i>ме́тр – ме́тра,</i> <i>кілогра́м – кілогра́ма, де́нь – дня́,</i> <i>вівторо́к – вівторо́рка, до́лар – до́лара.</i> Винятки: <i>ві́к – ві́ку, ро́к – ро́ку;</i> <i>листопа́д листопа́ду (назва процесу).</i>	Споруди та їхні частини: <i>вокза́л – вокза́лу, магази́н – магази́ну,</i> <i>суперма́ркет – суперма́ркету, коридо́р – коридо́ру.</i> ! міст – мо́сту = моста́, <i>парка́н – парка́ну = паркана́.</i>

2. Напишіть речення, поставте іменники в родовому відмінку за зразком: *У мене немає (зошит).* – *У мене немає зошита.*

1. У Ахмеда немає (завдання). 2. У Хосе немає (олівець). 3. У Марії немає (підручник). 4. У Пітера немає (словник). 5. У Богдана немає (машина). 6. У Андрія немає (фотокамера). 7. У викладача немає (час). 8. У нього немає (довідка). 9. У неї немає (подруги). 10. У них немає (магнітофон). 11. У тебе немає (телефон). 12. У Катрін немає (куртка). 13. У Лесі немає (настрій). 14. У Юрка немає (батьки). 15. В Олени немає (гроші).

3. Напишіть речення за зразком: *Учора (Богдан) був перший іспит.* – *Учора у Богдана був перший іспит.*

1. (Батько) є нова машина. 2. (Декан) є свій кабінет. 3. (Моніка) є комп'ютер. 4. (Друзі) є підручники, словники, зошити. 5. (Леся) є іноземні подруги. 6. (Друг) немає холодильник. 7. Сьогодні (студенти) немає математики. 8. Учора (група № 7) була контрольна робота.

4. Напишіть відповіді на питання.

1. У кого є телефон? (студент) 2. У кого є питання? (студенти) 3. У кого немає підручників? (студентка) 4. У кого немає комп'ютера? (товариш) 5. У кого немає братів? (Чен) 6. У кого немає документів? (подруга) 7. У кого немає квитка? (Олена) 8. У кого є ручка? (викладач)

5. а) Прочитайте діалоги.

1) – У цій аудиторії є мапа?

– Ні. Тут немає мапи.

Подивіться в іншій аудиторії.

– Дякую.

2) – Алі, ти не знаєш, у Махмуда є брати?

– У Махмуда немає братів.

3) – Дівчата, ви маєте квитки на концерт?

– Ні, ми не маємо квитків.

4) – Лесю, ти маєш українсько-англійський словник?

– Так, маю.

5) – Ніку, ти маєш відеокамеру?

– Ні. Я не маю відеокамери.

6) – У Джона є зошити?

– Ні. У Джона немає зошитів.

– Чому?

– Він забув їх удома.

б) Складіть діалоги за попереднім зразком.

Указівка на наявність або відсутність особи або предмета в певної особи.

Уживання особових займенників у родовому відмінку

Прочитайте речення, зверніть увагу на вживання особових займенників і на питання до них.

Я маю підручник. = У мене є підручник.

Хто має підручник? = У кого є підручник?

Я не маю підручника. = У мене немає підручника.

Хто не має підручника? = У кого немає підручника?

Н.в.	Хто? Що?	Я	Ти	Він	Вона	Вона	Ми	Ви	Вони
Р.в.	У кого? У чого?	Мене	Тебе	Нього	Неї	Нас	Вас	Них	

6. Дайте відповіді на питання за зразком: *У Марії є друзі? – Так, у неї є друзі.*

1. У Ахмеда є шахи? 2. У викладача є комп'ютер? 3. У студентів є заняття? 4. Сьогодні у групи № 5 є математика? 5. У Джона і Богдана є словники? 6. У брата є діти? 7. У Діани є зелений чай? 8. У Марії є свіжі продукти?

7. Напишіть відповіді на питання.

1. У кого є ручка? (вона) 2. У кого є олівець? (він) 3. У кого є питання? (вони) 4. У кого є англо-український словник? (я) 5. У кого немає зошита? (ми) 6. У кого в кімнаті стоїть комп'ютер? (він) 7. У кого моя контрольна робота? (ти)

8. а) Прочитайте діалоги.

1) – Маріє, у тебе є червона ручка?

– Так, є.

– Дай, будь ласка.

– Ось, візьми.

2) – Пене, у Вас є словник?

– Ні, немає.

– Попросіть у товариша.

3) – Ахмеде, ти не знаєш, у пана

Володимира є телефон?

– У нього немає телефону.

4) – Студенти, у вас є питання?

– Ні, у нас немає питань.

Ми все зрозуміли.

– Гарзд. Тоді виконайте вправу № 12.

б) Складіть діалоги за попереднім зразком.

5) – Сашко, скажи, будь ласка,

Світлана була на заняттях?

– Ні, її не було.

– Не знаєш, чому?

– Ні, не знаю.

6) – Пані секретарю, скажіть,

будь ласка, декан у кабінеті?

– Ні, його там немає. У нього зустрів.

7) – Студенте, чому Ви не пишете?

– У мене немає ручки. Я забув її вдома.

Вираження напрямку руху за допомогою іменників

у родовому відмінку й дієслів руху: *йти / піти / прийти,*

ходити / сходити, їхати / поїхати / приїхати, їздити / з'їздити

(куди? ≠ звідки? до кого? ≠ від кого?)

9. Прочитайте, перекладіть і запишіть дієслова руху.

Іти (йти) / піти / прийти, ходити / сходити, їхати / поїхати / приїхати, їздити / з'їздити.

Куди йти? Куди їхати? До кого йти? До кого їхати?

Звідки йти? Звідки їхати? Від кого йти? Від кого їхати?

Початок і продовження руху (п- / по-)	≠ Кінець руху (при-)
Піти	≠ прийти
Поїхати	≠ приїхати

10. Прочитайте й напишіть дієслівні форми теперішнього й минулого часів: іти, ходити, піти, їхати, їздити, поїхати.

11. Утворіть і напишіть нові дієслова в майбутньому часі.

Порівняйте синонімічні конструкції

Прийменники до, на, у (в) уживаються з іменниками в родовому відмінку		Прийменники на, у (в) уживаються з іменниками в місцевому відмінку
<i>Ходити куди?</i> Студент ходив до університету.	=	<i>Бути де?</i> Студент був в університеті.
<i>Ходити до кого?</i> Студент ходив до товариша.	=	<i>Бути в кого?</i> Студент був у товариша.

 12. Прочитайте діалоги, зверніть увагу на вживання дієслів руху.

1) – Богдане, куди ти йдеш?
– Я йду до університету.
– До кого ти йдеш?
– До викладача.	3) – Андрію, куди ти ходив учора?
– Учора я ходив до лікарні.
– До кого ти ходив?
– До лікаря.
2) – Богдане, звідки ти йдеш?
– Я йду з гуртожитку.
– Від кого ти йдеш?
– Від товариша.	4) – Маріє, де ти була вчора?
– Учора я була в Києві.
– У кого ти була?
– У подруги.

<p>Де ти був? = Куди ти ходив? Де ти була? = Куди ти ходила? Де ви були? = Куди ви ходили?</p>
--

13. Напишіть відповіді на питання за зразком:

– Андрію, куди ти ходиш щодня? – Щодня я ходжу до університету.

1. Маріє, куди ти йдеш? (заняття) 2. Амیره, куди ти їдеш? (бібліотека) 3. Богдане, куди Ви йдете? (деканат) 4. Студенти, куди ви йдете? (музей) 5. Ахмеде й Алі, куди ви їдете? (гуртожиток) 6. Секретарю, куди вони йдуть? (аудиторія) 7. Пане викладачу, куди він іде? (кабінет)

14. Напишіть синонімічні конструкції.

1. Де студенти були вчора? 2. У кого Марія була ввечері? 3. Куди викладач ходив вранці? 4. До кого Амір ходив сьогодні? 5. Куди Богдан ходив у середу? 6. Де вона була вранці? 7. Куди вони ходили у понеділок?

15. Дайте відповіді на питання за зразком: *Ви ходили до театру опери й балету?* 1) Так, я був у театрі опери й балету. 2) Ні, я не був у театрі опери й балету.

1. Чен ходив учора на стадіон? 2. Богдан їздив у неділю до Києва? 3. Ті студенти ходили вчора до клубу? 4. Дуань ходила до книгарні? 5. Ван ходив до музею? 5. Ахмеде, Ви їздили до моря? 6. Ваш друг ходив до університету? 7. Ти ходив до деканату? 8. Олена ходила до поліклініки? 9. Ваша група ходила на концерт? 10. Ваш викладач їздив на екскурсію?

16. Дайте відповіді на питання за зразком: Ви ходили до декана? 1) Так, я був у нього. 2) Ні, я не був у нього.

1. Оксано, ти ходила до викладача? 2. Чене, ти ходив до секретаря? 3. Моніко, Ви їздили вчора до сестри? 4. Дівчата, ви ходили до бібліотекаря? 5. Маріє, Ви ходили до лікаря? 6. Олено Петрівно, Ви їздили до друзів? 7. Ахмеде, ти їздив до брата? 8. Андрію, ти ходив вчора до товариша? 9. Студенти, ви ходили до перекладача?

17. Складіть діалог за зразком: Уранці – ходити/бути – стадіон. – Куди ти вранці ходив? – Я ходив до стадіону. – Я теж був на стадіоні.

1. Улітку – їздити / бути – Крим. 2. Учора – ходити / бути – поліклініка. 3. Удень – ходити / бути – магазин. 4. У суботу – ходити / бути – ринок. 5. У неділю – їздити / бути – цирк. 6. Увечері – ходити / бути – кав'ярня. 7. Каникули – їздити / бути – Франція. 8. У понеділок – ходити / бути – бібліотека. 9. У неділю – ходити / бути – дискотека.

18. Запитайте один одного, користуючись довідкою.

Слова для довідки: парк, стадіон, музей, бібліотека, Сирія, Англія, Київ, море, дискотека, виставка, театр, пошта, банк, Львів, Одеса, їдальня, майдан, університет, батьківщина, магазин, кінопалац, книгарня, кав'ярня, деканат, клуб, річка, зоопарк.

1. Де Ви були?	4. До кого Ви завтра підете?	6. Звідки Ви приїхали?
2. Куди Ви ходите щодня?	5. У кого Ви були?	7. Від кого Ви прийшли?
3. Куди Ви їздили?		

! Запам'ятайте конструкції для вираження напрямку руху за допомогою іменників у родовому та знахідному відмінках

Прийменник до вживається з іменниками на позначення приміщень, будинків у родовому відмінку.	Прийменник на вживається з іменниками на позначення процесів, ігор, дійств у знахідному відмінку.																																				
<p>Йти (куди?) + до + Р.в.</p> <table border="0"> <tr> <td>До аудиторії</td> <td>До аптеки</td> </tr> <tr> <td>До деканату</td> <td>До лікарні</td> </tr> <tr> <td>До кімнати</td> <td>До університету</td> </tr> <tr> <td>До гуртожитку</td> <td></td> </tr> </table> <p>Їхати (куди?) + до + Р.в.</p> <table border="0"> <tr> <td>До України</td> <td>До Донецька</td> </tr> <tr> <td>До Києва</td> <td>До Китаю</td> </tr> <tr> <td>До Харкова</td> <td>До Пекіна</td> </tr> <tr> <td>До Львова</td> <td>До Америки</td> </tr> <tr> <td>До Одеси</td> <td>До Франції</td> </tr> </table>	До аудиторії	До аптеки	До деканату	До лікарні	До кімнати	До університету	До гуртожитку		До України	До Донецька	До Києва	До Китаю	До Харкова	До Пекіна	До Львова	До Америки	До Одеси	До Франції	<p>Йти (куди?) + на + З.в.</p> <table border="0"> <tr> <td>На заняття</td> <td>На виставку</td> </tr> <tr> <td>На урок</td> <td>На збори</td> </tr> <tr> <td>На перерву</td> <td>На концерт</td> </tr> <tr> <td>На іспит</td> <td>На дискотеку</td> </tr> <tr> <td>На лекцію</td> <td>На футбол</td> </tr> <tr> <td>На конференцію</td> <td>На екскурсію</td> </tr> <tr> <td>На оперу</td> <td>На роботу</td> </tr> <tr> <td>На балет</td> <td>На вечірку</td> </tr> <tr> <td>На виставу</td> <td>На свято</td> </tr> </table>	На заняття	На виставку	На урок	На збори	На перерву	На концерт	На іспит	На дискотеку	На лекцію	На футбол	На конференцію	На екскурсію	На оперу	На роботу	На балет	На вечірку	На виставу	На свято
До аудиторії	До аптеки																																				
До деканату	До лікарні																																				
До кімнати	До університету																																				
До гуртожитку																																					
До України	До Донецька																																				
До Києва	До Китаю																																				
До Харкова	До Пекіна																																				
До Львова	До Америки																																				
До Одеси	До Франції																																				
На заняття	На виставку																																				
На урок	На збори																																				
На перерву	На концерт																																				
На іспит	На дискотеку																																				
На лекцію	На футбол																																				
На конференцію	На екскурсію																																				
На оперу	На роботу																																				
На балет	На вечірку																																				
На виставу	На свято																																				

! Запам'ятайте винятки: йти (їхати) куди? на ринок, на вокзал, на завод, на пошту, на стадіон, на батьківщину.

Зміни літер і → о, ї → є

Н. в.	Р. в.
Ки-їв	До Ки-є-ва
Хар-ків	До Хар-ко-ва
Львів	До Льво-ва
Тер-но-піль	До Тер-но-по-ля

19. Дайте відповіді на питання. Використайте подані слова за зразком.

Університет, заняття

1. Куди ти ходив учора? Учора я ходив до університету на заняття.
2. Де ти був учора? Учора я був в університеті на заняттях.
3. Звідки ти прийшов? Я прийшов з університету з занять.

Театр, балет

1. Куди друзі підуть завтра?
2. Де була Нана в неділю?
3. Звідки ви повернулися пізно увечері?

Київ, конференція

1. Куди поїде твій брат?
2. Де був ваш викладач?
3. Звідки щойно вони приїхали?

Музей, виставка

1. Куди Ви зараз поспішаєте?
2. Де була сьогодні ваша група?
3. Звідки Ви щойно повернулися?

Клуб, дискотека

1. Куди ви зараз ідете?
2. Де Ви відпочивали учора?
3. Звідки щойно повернулися дівчата?

Китай, батьківщина

1. Куди Сяцін їздила улітку?
2. Де живе Ваша родина?
3. Звідки повернулася Ваша подруга?

Стадіон, баскетбол

1. Куди хочуть піти хлопці в суботу?
2. Де ви будете в неділю?
3. Звідки повернуться незабаром ваші друзі?

Львів, екскурсія

1. Куди вони хочуть поїхати?
2. Дівчата, де ви були на канікулах?
3. Звідки щойно приїхала Аніта?

Уживання складних речень зі словами *що, куди, звідки*

Я знаю, що S P ...
Я не знаю, що S P ...
Я не знаю, куди S P ...
Я не знаю, звідки S P ...

20. Прочитайте діалоги, зверніть увагу на вживання складних речень.

1. – Куди йдуть ці студенти? – Я не знаю, куди вони йдуть. Я думаю, що вони йдуть до бібліотеки.
2. – Куди Чен ходить щоранку? – Я не знаю, куди він ходить. Я думаю, що він ходить на стадіон.
3. – До кого Богдан їде ввечері? – Я не знаю, до кого він їде. Я думаю, що він їде до батьків.
4. – Куди Олена їздила влітку? – Я не знаю, куди вона їздила. Я думаю, що вона їздила до Криму.

5. – Куди йде Дуань? – Я не знаю, куди вона йде. Чен сказав, що вона йде до банку.

6. – Звідки приїхала Моніка? – Я не знаю, звідки вона приїхала. Товариш казав, що вона приїхала з Африки.

21. Запитайте один одного і дайте відповідь за попереднім зразком.

Вираження причини дії (чому?)

Уживання складних речень зі словами *тому що* (= оскільки, = бо)

! Складні речення зі словами *тому що* містять пояснення причини.

Дія	Причина
Я приїхала до України.	Я хочу навчатися тут.
Я приїхала до України, <i>тому що</i> хочу навчатися тут. – Чому Ви приїхали до України? – Бо я хочу навчатися тут.	

22. Прочитайте речення, зверніть увагу на вживання слів *тому що*, *оскільки*, *бо*.

1. Амір приїхав до Харкова, тому що хоче навчатися в Харківському медичному університеті.

2. Я вивчаю українську мову, оскільки житиму в Україні.

3. У бібліотеці я взяв українську книжку, бо люблю читати українською мовою.

23. Закінчіть речення.

1. Моніка часто згадує про батьків, ... (любити їх). 2. Дівчина прийшла до кінопалацу, ... (подивитися фільм). 3. Товариші прийшли до театру, ... (послухати оперу). 4. Амір пішов до аптеки, ... (купити ліки). 5. Подруга вивчає китайську мову, ... (поїхати до Китаю). 6. Чен добре написав контрольну роботу, ... (повторити граматику). 7. Студент пішов до деканату, ... (взяти свої документи). 8. Богдан має друзів, ... (добре говорити по-англійському).

24. Дайте відповіді на питання. Використайте інформацію довідки.

Слова для довідки: *він готується до іспитів; у неї закінчилися продукти; він не має словника; я забув їх; сьогодні дощ; ми хочемо подивитися собори; почалася зима; у мене не було часу.*

1. Чому ми не підемо на річку? 2. Чому Сашко не грає у футбол? 3. Чому Діана піде до магазину? 4. Чому студент не переклав нових слів? 5. Чому Ви не взяли документів? 6. Чому ви поїдете до Києва? 7. Чому Ви купили теплу куртку? 8. Чому ти не надіслав повідомлення?

25. а) Прочитайте діалоги.

1) – Чене, чому ти сьогодні вдома?

– *Тому що сьогодні ми не навчаємося.*

Наша група *іде на екскурсію.*

– *Куди?*

– *До Одеси.*

– *А де Одеса?*

– *Вона на півдні.*

2) – Махмуде, чому ти не прийшов на перше заняття?

– *Тому що я проспав.*

– *О котрій годині ти прокинувся?*

– *О пів на дев'яту.*

3) – Дівчата, куди ви їздили в серпні?

– *Ми їздили до Криму.*

б) Складіть діалоги за попереднім зразком.

4) – Коллінзе, звідки Ви приїхали?

– *Я приїхав з Уганди.*

– *Уганда розташована в Африці?*

– *Так.*

– *Чому Ви приїхали в Україну?*

– *Тому що я хочу отримати медичну освіту.*

5) – Діано, ти знаєш англійську мову?

– *Так, знаю. Ще я вивчаю французьку мову.*

– *Чому саме її?*

– *Тому що я в липні поїду до Франції.*

6) – Вікторе, ти знаєш, до кого Андрій піде завтра?

– *Так, знаю. До юриста.*

Вираження часу за допомогою прийменникових конструкцій з іменниками в родовому відмінку

Прочитайте речення, зверніть увагу на вживання прийменників *до, під час, після*.

До заняття студенти повторювали граматику. – *Коли* студенти повторювали граматику?

Під час заняття студенти вивчали нову тему, читали українські тексти, писали вправи. – *Коли* студенти вивчали нову тему, читали українські тексти, писали вправи?

Після заняття студенти пішли до гуртожитку. – *Коли* студенти пішли до гуртожитку?

До, під час, після + іменник у Р.в.

26. Дайте відповіді на питання.

1. Що Ви робили до обіду? / під час обіду? / після обіду?
2. Що ваша подруга робила до сніданку? / під час сніданку? / після сніданку?
2. Що ваш товариш робить до вечері? / під час вечері? / після вечері?
3. Що студенти робили до екскурсії? / під час екскурсії? / після екскурсії?

27. а) Прочитайте діалоги.

<p>1) – Аміре, що ти зробив <i>до сніданку</i>?
– <i>До сніданку</i> я зробив рухавку, прибрав у кімнаті.</p> <p>2) – Друзі, куди ви підете <i>після занять</i>?
– <i>Після занять</i> ми підемо до їдальні.
– А <i>після обіду</i>?
– До інтернет-клубу.</p> | <p>3) – Вікторіє, ти п'єш чай <i>після вечері</i>?
– Ні. <i>До вечері</i>.</p> <p>4) – Студенти, що Ви бачили <i>під час екскурсії</i>?
– <i>Під час екскурсії</i> ми бачили музеї, театри, собори, заводи, університети.</p> |
|---|---|

б) Складіть діалоги за попереднім зразком.

Текст «Дружня допомога»

1. Прочитайте, перекладіть і напишіть нові слова.

Чехія, Польща, етнографія, народ, дружній, наука, науковий, математичний, фізичний, радити / порадити, порада, тепер, незабаром, допомагати / допомогти, допомога, разом.

2. Прочитайте, поясніть спільнокореневі слова.

Народ – народний – міжнародний, друг – дружина – дружній, наука – науковий, математика – математичний, фізика – фізичний, порадити – порада, тепер – теперішній, допомагати – допомога.

Зверніть увагу на словотвір:

Наук-а	наук-ов-ий	наук-ов-ець		
До-помаг-а-ти	до-помог-а	поміч-ник	поміч-ниц-я	а // о // і
Математик-а	математич-н-ий	к // ч		
По-рад-и-ти	по-рад-а			
Фізик-а	фізич-н-ий	к // ч		
Друг	друж-б-а	друж-н-ій	г // ж	
Тепер	тепер-ішн-ій			
Народ	народ-н-ий	між-народн-ий		

3. Дайте відповіді на питання за зразком: – *Звідки Ви приїхали?* – *З України.*

Використайте подані назви країн: Америка, Німеччина, Польща, Йорданія, Чехія, Росія, Індія, Англія, Франція, Китай, В'єтнам, Іран.

4. Прочитайте словосполучення. Зверніть увагу на спільнокореневі слова. Поставте питання до виділених слів.

Міжнародна економіка / український народ; китайський друг / дружня допомога; математичний факультет / наука математика; фізичний факультет / наука фізика, біологічний факультет / наука біологія; економічний факультет / українська економіка; етнографічна екскурсія / наука етнографія; наукова бібліотека / історичні науки / українські науковці.

5. Напишіть речення. Поставте замість крапок потрібне слово.

1. На економічному факультеті студенти вивчають ... економіку. Викладач розповів про український ... (міжнародний / народ) 2. Цей професор працює на ... факультеті. Студенти добре розуміють. (математичний / математика) 3. Мій товариш навчається на ... факультеті. Він вивчає ... (фізичний / фізика) 4. ... факультет розташований на сьомому поверсі. До заняття студентки повторювали ... (біологічний / біологія) 5. Після занять у нас була ... екскурсія. Ми прочитали в науковому журналі про ... (етнографічний / етнографія) 6. Китайські ... приїхали до України. Студенти вивчають в університеті різні ... (науковці / науки) 7. Увечері я піду до китайського ... Я отримав ... допомогу. (друг / дружній)

6. Напишіть дієвідмінювання нових дієслів: *радити, порадити, допомагати, допомогти.*

7. Напишіть нові дієслова в майбутньому часі: *радити, порадити, допомагати, допомогти.*

8. Прочитайте речення, напишіть питання до виділених слів.

1. Ми хочемо разом поїхати до Чехії. 2. Науковці поїхали на конференцію до Польщі. 3. Етнографія – це історична наука. 4. Український народ любить свою батьківщину. 5. Викладач взяв у бібліотеці науковий журнал. 6. Студенти вивчають математику в математичному кабінеті. 7. Незабаром наші товариші навчатимуться на фізичному факультеті. 8. Мій батько радить навчатися в українському університеті. 9. Тепер я слухаю поради старшого брата. 10. Ванда допомогла зробити домашнє завдання.

9. Прочитайте речення, зверніть увагу на синтаксичні конструкції з інфінітивом.

Допомагати / допомогти + що робити? / що зробити?

Радити / порадити + що робити? / що зробити?

1. Чен допомагає перекладати складний текст.

2. Чен допоміг перекласти складний текст.

3. Старший брат радив їхати до України.

4. Старший брат порадив поїхати до України.

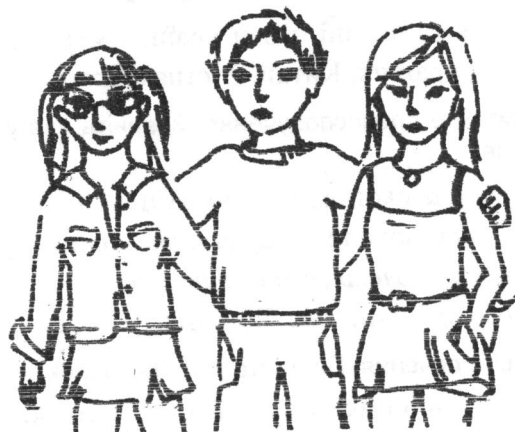
10. Напишіть речення, додайте дієслова *допомагати / допомогти, радити / порадити* в потрібній формі.

1. Подруга ... прибрати в кімнаті. 2. Брат ... купити новий комп'ютер. 3. Батьки ... будувати новий будинок. 3. Сестра ... надіслати листа. 4. Товариш ... лікувати зуби у студентській лікарні. 5. Батько ... поїхати до Києва. 6. Українці ... відпочивати у Криму. 7. Друзі ... навчатися в Харківському національному університеті. 8. Богдан ... зробити домашнє завдання.

11. Прочитайте текст.

Дружня допомога

Щодня іноземні студенти вивчають українську мову. До уроку ми повторили граматику. Під час уроку ми розповідали про свої країни. Усі студенти розповіли, звідки вони приїхали. Я приїхала з Чехії. Моє ім'я Світлана. Моя країна розташована в Європі. Я вивчаю українську мову, тому що хочу мати бізнес в Україні. Поряд сидить моя

подруга Ванда. Вона приїхала з Польщі. Її бабуся жила в Україні й розповідала про цю чудову країну. Ванда навчатиметься на історичному факультеті, бо вона хоче вивчати етнографію.

Ліворуч сидять студенти Чен і Ван. Вони приїхали з Китаю. Хлопці хочуть навчатися в економічному університеті й вивчати міжнародну економіку. У нашій групі навчаються їхні товариші Пен і Кун. Вони теж приїхали з Китаю. Пен навчатиметься на математичному факультеті, тому що він хоче вивчати математику. Кун навчатиметься на фізичному факультеті, бо хоче вивчати фізику.

Праворуч сидить Ахмед. Він приїхав із Йорданії. Поряд сидить його брат Амір. Вони приїхали до України, тому що тут навчався їхній старший брат. Він розповів про Україну й порадив їхати до України. Брати вивчають українську мову. Незабаром вони навчатимуться на біологічному факультеті, оскільки хочуть вивчати біологію.

Тепер ми знаємо, звідки приїхали наші студенти й де вони навчатимуться.

Після заняття Амір запитав мене:

– Світлано, куди ти йдеш зараз?

– Я йду до гуртожитку.

– Світлано, ти добре говориш по-українському. Допоможи взяти арабсько-український словник у бібліотеці.

– Добре, Аміре, ходімо до бібліотеки. Вандо, а ти підеш до бібліотеки?

– Ні, сьогодні не піду.

– А куди ти підеш зараз?

– Зараз я йду до студентської їдальні, тому що хочу пообідати.

– Добре, Вандо, незабаром ми теж прийдемо до їдальні й пообідаємо разом. Після обіду ми поїдемо разом до гуртожитку. Бувай.

11. Напишіть речення. Використайте слова з тексту.

1. ... ми повторили граматику. 2. ... ми розповідали про свої країни. 3. Світлана ... з Чехії
4. Я вивчаю українську мову, тому що хочу ... 5. Ванда приїхала з 6. Ванда навчатиметься на історичному факультеті, бо вона хоче ... 7. Пен навчатиметься на математичному факультеті, тому що він хоче ... 8. Ахмед і Амір приїхали до України, оскільки тут ...

12. Дайте відповіді на питання за текстом.

1. Яку мову щодня вивчають іноземні студенти? 2. Що зробили студенти до уроку
3. Що вони робили під час уроку? 4. Звідки приїхали студенти? 5. Чому Світлана вивчає українську мову? 6. На яких факультетах і чому навчатимуться студенти? 7. Від кого Амір отримав дружню допомогу? 8. Куди пішла Ванда після занять? 9. Куди підуть друзі разом після обіду

13. Перекажіть текст.

14. Запитайте один одного, звідки Ви приїхали, де Ви навчатиметеся.

Самостійна робота

1. Напишіть речення, поставте слова в дужках у потрібній формі за зразком: *У мене немає (зошит).* – *У мене немає зошита.*

1. У Аміра немає (книжка). 2. У мене немає (олівець). 3. У товариша немає (підручник). 4. У Богдана немає (квиток). 5. У неї немає (телевізор). 6. У Андрія немає (гумка). 7. У викладача немає (журнал). 8. У нього немає (паспорт). 9. У неї немає (зошит). 10. У них немає (картка).

2. Напишіть речення, поставте слова в дужках у потрібній формі за зразком: *(Богдан) є журнал.* – *У Богдана є журнал.*

1. (Батько) є будинок. 2. (Декан) є телефон. 3. (Леся) є комп'ютер. 4. (Студенти) є підручники, словники, зошити. 5. (Марія) є подруги. 6. (Чен) немає холодильник. 7. Сьогодні (група № 4) немає математики. 8. Учора (товариші) була контрольна робота. 9. (Секретар) є кабінет.

3. Напишіть речення, виберіть потрібне дієслово *іти / їти (йти) / ходити*.

1. Зараз студентка ... до бібліотеки. 2. Учора наша група ... на екскурсію. 3. Увечері подруги ... до театру. 4. Сьогодні моя сестра ... до лікарні. 5. Учора друзі ... на майдан. 6. Ти вчора ... на стадіон? 7. Зараз я ... до секретаря.

4. Дайте відповідь на питання.

1. Куди Ви ходили вчора? (театр) 2. Куди вона ходила вранці? (бібліотека) 3. Куди ми підемо завтра? (екскурсія) 4. Куди поїхав Ваш брат? (батьківщина) 5. Куди йдуть Ваші товариші? (гуртожиток) 6. Куди їде його батько? (Сирія) 7. Куди вони їдуть увечері? (кінопалац) 8. Куди йдуть подруги? (магазин)

5. Дайте відповідь на питання.

1. Звідки приїхав студент? (Китай) 2. Звідки приїхала студентка? (Йорданія) 3. Звідки приїхали ці подруги? (В'єтнам) 4. Звідки прийшов товариш? (поліклініка) 5. Звідки прийшов викладач? (деканат) 6. Звідки приїхали батьки? (Америка) 7. Звідки приїхала Ваша сестра? (Польща) 8. Звідки приїхав Ваш брат? (Чехія)

6. Використайте відповідні слова і прочитайте речення.

1. ... сніданку я роблю рухавку. 2. ... сніданку вона поїде до університету. 3. ... сніданку подруги розмовляли про модний одяг. 4. У неділю ... обіду хлопці грали у футбол на стадіоні. 5. ... обіду вони слухали музику. 6. ... обіду він поїхав до товариша. 7. ... заняття Ахмед узяв журнал. 8. ... заняття ми пішли до інтернет-кафе.

7. а) Прочитайте діалоги; зверніть увагу на вживання слів: *згоден, згодна, згодні*.

1) – Вандо, звідки ти приїхала?

– Я приїхала з Польщі.

– Чому ти приїхала до України?

– Тому що хочу вивчати тут міжнародну економіку.

2) – Майкле, звідки ти приїхав?

– З Канади.

– Чому ти приїхав до України?

– Тому що хочу подивитися Україну, вивчити її мову та історію. Колись давно тут народилися й жили мої родичі.

3) – Студенти, ви *згодні* поїхати разом до Львова?

– Так, пане викладачу. Ми *згодні*.

4) – Саліме, які мови Ви вивчаєте щодня?

– Щодня я вивчаю англійську й українську мови.

5) – Юрко, куди ти підеш зараз?

– Я піду до музею. Там цікава виставка. Хочеш піти?

– Так, хочу. Тільки давай спочатку підемо до кав'ярні, вип'ємо кави. Ти *згоден*?

– Гарзд, я *згоден*.

6) – Діано, що порадив зробити брат?

– Він порадив купити новий телефон.

– Ти *згодна*?

– Так.

б) Складіть діалоги за попереднім зразком.

7. Напишіть твір «Дружня допомога».

Ви вже знаєте!

1. Як запитати й відповісти про наявність або відсутність особи або предмета.
 - 1) – У кого є телефон?
– У подруги.
 - 2) – Алі, у тебе є словник?
– Ні, у мене немає словника.
– А в Махмуда є?
– У Махмуда є.
2. Як вказати на наявність або відсутність особи чи предмета.
 - Мій журнал у тебе?
 - Ні, у мене немає його.
3. Як сказати про напрямок руху: куди, до кого, звідки, від кого Ви йдете, їдете....
 - 1) – Маріє, куди ти йдеш?
– Я йду до університету на заняття.
 - 2) – Друзі, до кого ви завтра поїдете?
– До батьків.
 - 3) – Аміре, звідки Ви приїхали?
– З Палестини.
 - 4) – Діано, від кого ти йдеш?
– Від друзів.
4. Як сказати про час дії.
 - 1) – Чене, що ти робив до обіду?
– До обіду я навчався.
 - 2) – Маріє, що ти бачила під час екскурсії?
– Під час екскурсії я бачила чудові майдани, парки, будинки.
 - 3) – Друзі, куди ви підете після занять?
– Після занять ми підемо до гуртожитку.
5. Як дізнатися про поінформованість співрозмовника.
 - Андрію, ти знаєш, куди їздив Богдан у серпні?
 - Так, знаю. Він їздив до Криму. = Він був у Криму.
6. Як запитати й відповісти про причину дії.
 - Ахмеде, чому Ви не взяли підручника в бібліотеці?
 - Тому що я забув читацький квиток удома.
7. Як попросити про допомогу.
 - Богдане, допоможи, будь ласка, перекласти текст.